

Algemene informatie voor een kunstmatige inseminatie met donorzaad KID-behandeling

Algemene informatie

Binnen de afdeling voortplantingsgeneeskunde is het mogelijk om een behandeling te ondergaan waarbij donorzaad wordt ingebracht in de baarmoeder. We noemen dit kunstmatige inseminatie met donorzaad (KID-behandeling). In deze folder vindt u meer algemene informatie over deze behandeling. In het UMC Utrecht is KID sinds 1973 mogelijk.

Waarom KID?

Er kunnen verschillende redenen zijn waarom vrouwen een KID-behandeling ondergaan. Er kan een medische reden zijn:

- Het sperma van de man bevat geen zaadcellen of is van zeer slechte kwaliteit;
- De man heeft een erfelijke ziekte en er is een kans dat deze ziekte wordt overgedragen aan de kinderen.

Er kan een sociale reden zijn

- U bent alleenstaand;
- U heeft een lesbische relatie.

Een KID-behandeling kan tot en met het 42^e levensjaar. Patiënten van 43 jaar en ouder komen niet meer voor behandeling in aanmerking.

Wat moet u weten rondom KID-behandelingen?

Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting

In Nederland hebben we sinds 2004 te maken met de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting. In Nederland is het verboden om gebruik te maken van een anonieme donor. Deze wet verplicht dat gegevens van donoren en de zwangerschappen die met behulp van donorsperma zijn ontstaan worden

geregistreerd. Het kind, geboren na een behandeling met donorzaad, heeft op 16-jarige leeftijd het recht om de persoonsidentificerende gegevens van de donor op te vragen bij de Stichting donorgegevens kunstmatige bevruchting (Sd kb). Deze stichting beschikt over donorpaspoorten waarin de fysieke en sociale kenmerken van de donor staan. U kunt na de geboorte van uw kind bij deze stichting een donorpaspoort opvragen. Ook kunt u, als u een lesbische relatie heeft, op deze website terecht voor verklaringen voor juridisch ouderschap of meemoederadoptieprocedure. Let goed op de voorwaarden.

Financiële aspecten

Voor lesbische paren en alleenstaande vrouwen zonder medische indicatie is een subsidieregeling van toepassing. Op de website van het RIVM over de subsidieregeling kunstmatige inseminatie met donorsemen is meer informatie te vinden.

Psychische belasting

- Bij de man kan de diagnose verminderde vruchtbaarheid of onvruchtbaarheid leiden tot een rouwproces vanwege het afscheid moeten nemen van een genetisch eigen kind.
- Ook het besluit om alleen een kind te gaan opvoeden kan een intensief en emotioneel proces zijn.
- Net als andere vruchtbaarheidsbehandelingen is ook de behandeling met donorzaad een intensief proces. Elke maand is er de onzekerheid over het resultaat van de behandeling en dit kan spanningen opleveren.

Wat moet ik weten van de donoren?

Donorkeuze

In het UMC Utrecht heeft u de keuze tussen twee mogelijkheden:

1. UMC Utrecht spermadonor

De donoren die worden toegelaten in het UMC Utrecht worden getest op seksueel overdraagbare aandoeningen, gescreend op erfelijke ziektes en het sperma wordt onderzocht op invriesbaarheid en kwaliteit. In een intakegesprek met een arts wordt de motivatie van de donor besproken.

Er is een leeftijdsgrens van 45 jaar. De bovengrens van 45 is gekozen omdat de donor een acceptabele leeftijd moet hebben op het moment dat de kinderen de leeftijd bereiken van 16 jaar, bovendien zijn er aanwijzingen dat er gezondheidsrisico's voor het kind zijn naarmate de verwekker ouder wordt.

2. Spermabank Cryos International

Het UMC Utrecht heeft een samenwerking met de spermabank Cryos. Cryos is een Deense spermabank met een groot aanbod van donoren van diverse etniciteiten en achtergronden. Deze donoren worden getest op seksueel overdraagbare aandoeningen, erfelijke ziektes en kwaliteit van het sperma. U vindt meer informatie op de website.

<https://dk-nl.cryosinternational.com/>

Hoe kan ik een keuze maken tussen een UMC Utrecht donor en een Cryos donor?

Om u te helpen een juiste keuze te maken voor een donor kunt u op onze website meer informatie vinden over de verschillen tussen de UMC Utrecht en Cryos spermadonoren bijvoorbeeld over kosten, wachttijden, reserveren voor een tweede kind etc. U kunt het overzicht vinden door op 'KID' te zoeken op www.umcutrecht.nl.

Veiligheid

De donor wordt iedere drie maanden onderzocht op o.a. HIV, geslachtsziektes, hepatitis B en C. Pas als blijkt dat de donor niet besmet is, wordt het sperma vrijgegeven voor een behandeling. Alle donoren worden door een geneticus gezien, een arts die gespecialiseerd is in erfelijke aandoeningen.

Donor en (aantal) kinderen

Een Nederlandse donor mag sperma afstaan, voor minimaal zes en maximaal twaalf gezinnen, maar hij kan altijd aangeven dat hij voor minder gezinnen wil doneren. De Cryos donor doneert ook voor maximaal twaalf Nederlandse gezinnen, maar omdat Cryos een internationale spermabank is kan de donor ook in andere landen kinderen hebben. Het maximaal aantal gezinnen varieert per land. Over het

algemeen kiezen gezinnen voor één tot drie kinderen. Indien u een kind heeft gekregen na een behandeling met donorzaad, en er is voldoende ingevroren sperma over van die donor, dan is het mogelijk om de sperma voor een tweede kind te reserveren.

Rechten donor

Een donor heeft geen zeggenschap over aan wie zijn sperma wordt afgestaan en kan geen beroep doen op vaderschap. Verder heeft een donor geen recht om het kind bij naam en toenaam te kennen. Een donor mag wel weten hoeveel kinderen er zijn verwekt met zijn sperma. Een donor heeft te allen tijde het recht om zijn donatie stop te zetten. Een donor mag zich maar inschrijven bij één spermabank. In Nederland wordt momenteel gewerkt aan een centraal systeem, zodat dit in de toekomst beter controleerbaar wordt.

Donormatching

U kunt zelf uw UMC Utrecht of Cryos donor selecteren op basis van een paar uiterlijke kenmerken zoals etniciteit, haarkleur en oogkleur.

Welke behandelingen zijn er met donorzaad?

De arts geeft u een behandeladvies. Wat dit advies voor u zal zijn, is afhankelijk van uw medische voorgeschiedenis, uw leeftijd en de uitkomsten van onderzoeken die eventueel bij u, zijn of nog, worden uitgevoerd. Tijdens het voorbereidingsgesprek met de arts wordt u uitgelegd voor welke behandeling u in aanmerking komt.

Er zijn twee behandelvormen:

1. Inseminatie in een natuurlijke cyclus: met urinetesten kunt u bepalen of u een ei-sprong heeft. Op basis daarvan wordt de inseminatie gepland.
2. Inseminatie in een gestimuleerde cyclus: u gebruikt hormonen en met behulp van echo's en bloedafnames wordt het moment van de eisprong bepaald. Indien u een inseminatie gaat doen in een gestimuleerde cyclus krijgt u recepten en uitleg over de hormonen. U krijgt een prikinstructie

bij een verpleegkundige die u dan uitleg geeft hoe u de hormonen moet toedienen.

Algemene behandel afspraken zijn:

- Tot de leeftijd van 38 jaar krijgt u twaalf inseminaties in een natuurlijke cyclus.
- Van 38 tot 41 jaar krijgt u negen inseminaties in een natuurlijke cyclus.
- Van 41 tot 43 jaar wordt eerst onderzoek gedaan naar uw eicelvoorraad. Op basis daarvan wordt een behandelplan opgesteld.
- Indien u na een negen tot twaalf (afhankelijk van uw leeftijd) inseminaties niet zwanger bent wordt een baarmoederfoto gemaakt om te kijken naar afwijkingen in de baarmoeder of eileiders.

Hierna adviseren wij om nog drie inseminaties in een gestimuleerde cyclus te doen. Bent u hierna nog niet zwanger geworden, dan adviseren wij u om door te gaan met In Vitro Fertilisatie (IVF) met donorzaad.

Praktische gang van zaken traject KID?

Het KID-team bestaat uit diverse professionals zoals administratie, verpleegkundigen, fertiliteitsartsen, gynaecologen, embryologen, analisten en maatschappelijk werk. Indien u voor KID in aanmerking wilt komen heeft u een verwijzing nodig van de huisarts. U kunt een afspraak maken via het afsprakenbureau van de afdeling voortplantingsgeneeskunde tel: 088 75 588 80.

Intakegesprek

Het eerste gesprek op de polikliniek is bij een verpleegkundige en/of een arts. In dit gesprek willen wij meer weten over uw medisch en psychosociale achtergrond. In dit gesprek krijgt u ook informatie over de diverse aspecten van KID zoals behandeling, kosten, kansen, donoren etc. Er zal ook een vaginale echo gemaakt worden, van de baarmoeder en eierstokken, voordat u start met een behandeling. Soms is een gesprek met onze maatschappelijk werker noodzakelijk, waarna besloten wordt of u voor de behandeling in aanmerking komt.

Planningslijst

Indien u kiest voor een KID-behandeling met een donor van het UMC Utrecht komt u op een planningslijst te staan.

U krijgt tijdens het intakegesprek te horen hoe lang de planningslijst op dat moment is. Als u aan de beurt bent wordt u opgeroepen voor een afspraak op de polikliniek waar u de eerste instructies krijgt over de behandeling.

Vervolggesprek

Tijdens het vervolggesprek krijgt u meer informatie over het behandeltraject.

De inseminatie behandelingen

De inseminatie is een behandeling die meestal niet pijnlijk is. Voor de inseminatie wordt een eendenbek ingebracht. Via een dun slangetje wordt het donorzaad in de baarmoeder geïnsemineerd. Het is niet nodig om na de inseminatie te blijven liggen.

Planning van de inseminaties

Inseminaties worden elke dag van de week uitgevoerd, ook op zaterdag of zondag. Het kan voorkomen dat u een maand niet kan starten met een behandeling. In dat geval wordt een plek voor u gereserveerd in een volgende cyclus. Wij zijn bij het plannen van de inseminatie gebonden aan een maximum vanwege de veiligheid op het laboratorium. Het kan voorkomen dat bij het doorgeven van een positieve ovulatietest er geen inseminatie kan worden afgesproken. Ook dan krijgt u de volgende maand voorrang bij het plannen van de inseminatie.

Indien u zelf besluit af te zien van inseminatie terwijl u zich wel had aangemeld dan moet u dit te allen tijde aan ons door te geven.

Na de inseminatie

Wanneer uw menstruatie uitblijft tot zestien dagen na de inseminatie, kunt u een zwangerschapstest doen. Indien u zwanger bent neemt u contact met ons op en dan plannen wij de eerste zwangerschapsecho in onze kliniek.

Indien u niet zwanger bent, kunt u een nieuwe behandeling plannen. U kunt zich dan aanmelden via het patiëntenportaal of telefonisch via het

inplanspreekuur. Als u zwanger bent geworden, dan bent u, volgens de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting, verplicht om de zwangerschap en geboorte te melden aan voortplantingsgeneeskunde van het UMC Utrecht.

Als er een vermoeden bestaat dat uw kind een aangeboren of genetische afwijking heeft, dan verzoeken wij u nadrukkelijk de voortplantingsgeneeskunde van het UMC Utrecht hiervan direct op de hoogte te stellen. Wij blokkeren de donor totdat bekend is of de donor wel of geen drager is van deze aandoening. Ook als al tijdens uw zwangerschap vermoed wordt dat uw kind een aangeboren of genetische afwijking heeft, wacht dan niet tot de geboorte, maar neem direct contact op. Mocht op latere leeftijd blijken dat uw kind een aangeboren of genetische afwijking heeft, neem dan ook contact met ons op.

Informatie specifiek voor alleenstaande vrouwen

Wij adviseren u, bij seksueel contact tijdens de behandelingen, altijd beschermde gemeenschap met condooms te hebben. Wij weten anders niet van wie u zwanger bent, we willen te allen tijde voorkomen dat uw zwangerschap en kind foutief gekoppeld worden aan de donor bij de Stichting donorgegevens kunstmatige bevruchting. Een vaderschapstest met DNA van de spermabankdonor is namelijk niet mogelijk. Wij adviseren u in het geval van een prille relatie contact op te nemen en een afspraak te maken met onze maatschappelijk werker. Wij willen graag met u in gesprek.

Informatie specifiek voor lesbische vrouwen

Als u een lesbische relatie heeft dan kan de vrouw die het kind draagt vanaf 24 weken bij de Sdkb (<http://donorgegevens.nl/>) terecht voor verklaringen voor juridisch ouderschap of meemoederadoptieprocedure. Let goed op de voorwaarden. Wordt er niet voldaan aan de voorwaarden, dan moet een erkenningsprocedure bij de gemeente gevolgd worden alvorens het juridisch ouderschap aangevraagd kan worden.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u altijd contact opnemen met een medewerker van de polikliniek voortplantingsgeneeskunde. De polikliniek is bereikbaar van ma t/m vrij op telefoonnummer 088 75 588 80 en kiezen voor het verpleegkundig spreekuur.

Op onze website kunt u meer informatie vinden:
www.umcutrecht.nl, zoekterm: KID

Divisie vrouw & baby

Afdeling voortplanting & gynaecologie

UMC Utrecht, Heidelberglaan 100, Postbus 85500, 3508 GA Utrecht
Tel 088 75 555 55

www.umcutrecht.nl

© 2020, UMC Utrecht

Bezoekadres:
Heidelberglaan 100
3584 CX UTRECHT

Postadres:
Postbus 85500
3508 GA UTRECHT

www.umcutrecht.nl
T. +31 (0)88 75 555 55